

Vyhláška vlády

o kritériách stavu konca odpadu mechanicky recyklovaných druhotných plastových surovín

Rozhodnutím vlády sa podľa oddielu 5b ods. 2 zákona o odpadoch (646/2011), zmeneného zákonom 714/2021, a oddielu 10 rovnakého zákona, čiastočne zmeneného zákonom 714/2021, a oddielu 9 zákona o ochrane životného prostredia (527/2014), zmeneného zákonom 1166/2018, stanovuje toto:

Oddiel 1

Cieľ a rozsah pôsobnosti

V tejto vyhláške sa stanovujú kritériá na určenie toho, kedy mechanicky recyklovaná druhotná plastová surovina prestáva byť odpadom, a účely, na ktoré sa môže použiť druhotná plastová surovina spĺňajúca kritériá.

Táto vyhláška sa vzťahuje na výrobcov druhotných plastových surovín, ktorí sú držiteľmi environmentálneho povolenia uvedeného v oddiele 27 zákona o ochrane životného prostredia (527/2014) na spracovanie plastového odpadu a ktorí prijali kritériá uvedené v tejto vyhláške.

Výroba druhotných plastových surovín určených na styk s potravinami sa okrem toho riadi nariadením Komisie (EÚ) 2022/1616 o materiáloch a predmetoch z recyklovaného plastu určených na styk s potravinami a ktorým sa zrušuje nariadenie (ES) č. 282/2008, nariadením Komisie (ES) č. 2023/2006 o správnych výrobných postupoch materiálov a predmetov určených na styk s potravinami, nariadením Komisie (EÚ) č. 10/2011 o plastových materiáloch a predmetoch určených na styk s potravinami a nariadením Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 1935/2004 o materiáloch a predmetoch určených na styk s potravinami a o zrušení smerníc 80/509/EHS a 89/109/EHS.

Oddiel 2

Vymedzenie pojmov

Na účely tejto vyhlášky platí nasledujúce vymedzenie pojmov:

1) *vstupný materiál* je plastový odpad uvedený v prílohe 1, ktorý sa používa ako surovina na výrobu druhotnej plastovej suroviny uvedenej v bode 2;

2) *druhotná plastová surovina* je plastový materiál vo forme peliet, drvených plastov alebo vločiek vyrobených z plastového odpadu, ktorý je dostupný ako surovina na výrobu nových plastových výrobkov bez toho potreby ďalšieho spracovania;

3) *činnosti zhodnocovania* sú technické a iné opatrenia na prijímanie, predbežnú úpravu a zhodnocovanie vstupných materiálov na transformáciu plastového odpadu na druhotnú plastovú surovinu;

4) *výrobca* je držiteľ odpadu, ktorý prijíma kritériá stavu konca odpadu pre druhotnú plastovú surovinu;

5) *nezávislá strana* je subjekt, inštitúcia alebo iný orgán poskytujúci služby posudzovania zhody;

6) *index toku taveniny* je miera tekutosti taveniny termoplastického polyméru pri určitej teplote a pod určitým tlakom.

Oddiel 3

Kritériá stavu konca odpadu pre druhotnú plastovú surovinu

Klasifikácia druhotnej plastovej suroviny ako odpadu sa končí, keď sú v čase uvedenia druhotnej plastovej suroviny na trh splnené tieto požiadavky:

1) plastový odpad uvedený v prílohe 1 sa použil ako vstupný materiál pre činnosť zhodnocovania;

2) vstupný materiál prešiel činnosťou zhodnocovania, ktorá spĺňa požiadavky stanovené v oddiele 5 a oddieloch 7 až 9;

3) druhotná plastová surovina spĺňa požiadavky stanovené v oddiele 10;

4) zamýšľané použitie druhotnej plastovej suroviny bolo stanovené v súlade s oddielom 12;

5) druhotná plastová surovina sa skladuje v súlade s požiadavkami oddielu 13 a má vyhlásenie o zhode v súlade s oddielom 14, ktoré spĺňa požiadavky na obsah stanovené v oddiele 15.

Oddiel 4

Systém zabezpečenia kvality výrobcu

Výrobca musí mať systém zabezpečenia kvality, ktorý nepretržite overuje súlad s požiadavkami na zabezpečenie kvality činnosti zhodnocovania a recyklovanej plastovej suroviny, ktorá prešla činnosťou zhodnocovania.

Výrobca určí osoby zodpovedné za systém zabezpečenia kvality a zabezpečí, aby zodpovedné osoby a osoby zapojené do vykonávania zabezpečenia kvality absolvovali školenie týkajúce sa systému zabezpečenia kvality. Zodpovedné osoby sú určené v systéme zabezpečenia kvality.

Výrobca vypracuje plán posudzovania a auditu systému zabezpečenia kvality.

Súlad systému zabezpečenia kvality overuje nezávislá strana. Nezávislá strana musí mať na vykonávanie tejto úlohy kvalifikáciu udelenú akreditačnou službou Fínskej agentúry pre bezpečnosť a chemické látky.

Oddiel 5

Príjem plastového odpadu

Výrobca pred predbežnou úpravou skontroluje každú zásielku plastového odpadu v čase prijatia odpadu. Výrobca vypracuje pokyny na prijímaciu kontrolu a zdokumentuje ich vo svojom systéme zabezpečenia kvality.

Výrobca môže prijať len plastový odpad uvedený v prílohe 1, ktorý zároveň

1) je taký, že je zaručené, že vzhľadom na technické riešenia činnosti zhodnocovania je možné vyrábať druhotnú plastovú surovinu spĺňajúcu kritériá;

2) skladuje sa a prepravuje sa takým spôsobom, aby sa odpad s rôznymi kódmi odpadu podľa prílohy 1 nemiešal medzi sebou ani s iným odpadom.

Výrobca neprijme vo forme plastového odpadu obaly používané na skladovanie alebo balenie nebezpečnej látky alebo zmesi, ktoré spĺňajú triedu alebo kategóriu nebezpečnosti

uvedenú v prílohe 2. Táto požiadavka sa nevzťahuje na plastový odpad zozbieraný v rámci triedeného zberu z domácností.

Plastový odpad, pri ktorom na základe kontroly existuje podozrenie alebo sa zistilo, že obsahuje nečistoty, ktoré významne zhoršujú kvalitu recyklovanej plastovej suroviny, sa nesmie použiť ako vstupný materiál pre činnosť zhodnocovania.

Oddiel 6

Záznamy o prijatí plastového odpadu

Výrobca vedie záznamy o prijatom a odmietnutom plastovom odpade ako vstupnom materiáli. V záznamoch o prijatí sa musí uviesť dátum a čas prijatia každej prijatej zásielky plastového odpadu, pôvodca a dodávateľ odpadu, druh, názov a množstvo odpadu a údaj o prijatí. V prípade zásielok neprijateľného odpadu sa zaznamenáva dátum odmietnutia, pôvodca a dodávateľ odpadu, druh, kód a množstvo odpadu a dôvody odmietnutia.

Výrobca vypracuje pokyny na vedenie záznamov o prijatí a zdokumentuje ich v systéme zabezpečenia kvality.

Oddiel 7

Skladovanie plastového odpadu

Výrobca skladuje plastový odpad určený na výrobu druhotnej plastovej suroviny určenej na styk s potravinami oddelene od iného plastového odpadu a ďalšieho odpadu.

Výrobca uchováva plastový odpad zo stavby oddelene od plastového odpadu z demolácie a ďalšieho odpadu.

Oddiel 8

Predbežná úprava plastového odpadu

Výrobca musí plastový odpad predbežne upraviť pred jeho použitím ako vstupný materiál pre činnosť zhodnocovania s cieľom odstrániť neplastový odpad alebo plastový odpad obsahujúci značné množstvo nečistôt.

Výrobca nepretržite monitoruje kvalitu predbežne upraveného plastového odpadu a odstraňuje všetky zistené nečistoty, ktoré môžu podstatne zhoršiť kvalitu vyrábanej druhotnej plastovej suroviny. Výrobcovia musia viesť záznamy o množstve odstránených nečistôt a spôsobe úpravy.

Oddiel 9

Zhodnocovanie plastového odpadu

Pri zhodnocovaní plastového odpadu musí výrobca zabezpečiť, že:

1) plastový odpad vytriedený podľa druhu plastu na mieste pôvodu je pred použitím ako vstupný materiál pri ďalšom spracovaní vhodne vytriedený;

2) odpad, ktorý nebol vytriedený podľa druhu plastu na mieste pôvodu, je vytriedený podľa druhu plastu a s prihliadnutím na iné vlastnosti súvisiace s kvalitou a klasifikáciou recyklovanej plastovej suroviny;

3) predbežne upravený a vytriedený plastový odpad je zredukovaný rozdrvením alebo rozkúskovaním na vločky a odstránili sa kusy obsahujúce neplastový materiál;

4) plastový odpad, ktorý je znečistený alebo obsahuje nálepky alebo iné nečistoty, je upravený tak, aby sa odstránili nečistoty;

5) všetky zvyšné nečistoty sa z plastovej taveniny určenej na peletizáciu odstránia pred peletizáciou extrúziou alebo iným spôsobom;

6) spracovateľská linka používaná na výrobu druhotnej plastovej suroviny určenej na styk s potravinami spracúva len plastový odpad pochádzajúci z plastových výrobkov, ktoré prišli do styku s potravinami, a ktorý sa zozbiera v rámci triedeného zberu alebo sa vytriedil na mieste pôvodu.

Výrobca musí definovať vhodné a primerané opatrenia na riadenie rizík s cieľom identifikovať a odstrániť kontaminované dávky z činnosti zhodnocovania.

Výrobca musí vypracovať pokyny pre systém zabezpečenia kvality o používaní a údržbe zariadenia používaného pri výrobe druhotnej plastovej suroviny a o funkciách súvisiacich s výrobným procesom.

Oddiel 10

Špecifikácie druhotnej plastovej suroviny

Výrobca musí pre druhotnú plastovú surovinu poskytnúť tieto špecifikácie:

- 1) hmotnostné percentá hlavného polyméru a iných polymérov;
- 2) jeho vhodnosť pre rôzne výrobné metódy plastových výrobkov;
- 3) index toku taveniny, buď ako kontinuálne meranie, alebo stanovený zo vzorky predstavujúcej dávku najviac 1 500 kg druhotnej plastovej suroviny.

Oddiel 11

Dokumentácia o odbere vzoriek, analýze vzoriek a výsledkoch

Výrobca vypracuje pokyny na odber vzoriek a skúšanie podľa špecifikácií uvedených v oddiele 10 a zaznamená pokyny do systému zabezpečenia kvality. Pokyny musia obsahovať nasledujúce informácie:

- 1) osoba, ktorá odoberá vzorky a jej kvalifikácia, miesto odberu vzoriek, metóda odberu vzoriek a dátum a čas odberu vzoriek;
- 2) metódy použité na stanovenie indexu taveniny a iných vlastností;
- 3) odchýlky pozorované počas odberu vzoriek;
- 4) používanie, kalibrácia a údržba zariadenia na odber vzoriek, meranie alebo skúšanie používaného výrobcom.

Metódy a nástroje použité na analýzu vzoriek a výsledky analýzy sa musia zdokumentovať v rámci systému zabezpečenia kvality. Dokumenty musia obsahovať nasledujúce informácie:

- 1) parametre a výskumné metódy použité na analýzu vzoriek;
- 2) výsledky analýz vykonaných na vzorkách;
- 3) zistené odchýlky kvality;
- 4) opatrenia prijaté v reakcii na odchýlky;
- 5) kalibrácia a údržba zariadenia na odber vzoriek, meranie alebo skúšanie používaného výrobcom.

Dokumenty uvedené v pododdieli 2 týkajúce sa zabezpečenia kvality sa musia uchovávať 10 rokov odo dňa vyhotovenia dokumentov.

Údaje z merania indexu toku taveniny v reálnom čase získané ako kontinuálne meranie sa musia uchovávať najmenej dva mesiace.

Oddiel 12

Povolené použitia druhej plastovej suroviny, ktorá prešla činnosťou zhodnocovania

Druhotná plastová surovina sa môže použiť na výrobu plastových výrobkov alebo výrobkov obsahujúcich plasty.

Oddiel 13

Skladovanie druhej plastovej suroviny, ktorá prešla činnosťou zhodnocovania

Výrobca musí druhej plastovej suroviny určenú na rôzne použitia skladovať samostatne. Druhotná plastová surovina sa musí skladovať tak, aby sa jej kvalita nezhoršila.

Ak má výrobca dôvod domnievať sa, že kvalita druhej plastovej suroviny sa počas skladovania zhoršila tak, že už nespĺňa kritériá, výrobca preskúma kvalitu druhej plastovej suroviny a posúdi jej vhodnosť na zamýšľané použitie. Druhotnú plastovú surovinu, ktorá nespĺňa kritériá, vráti výrobca na spracovanie ako odpad.

Oddiel 14

Vyhlásenie výrobcu o zhode

Výrobcovia musia vypracovať vyhlásenie o zhode druhej plastovej suroviny, ktorú vyrábajú a uvádzajú na trh. Vyhlásenie o zhode sa poskytuje príjemcovi druhej plastovej suroviny s každou dávkou druhej plastovej suroviny. Vyhlásenie o zhode môže byť aj v elektronickej podobe. Výrobca musí uchovávať vyhlásenie o zhode 10 rokov po jeho vydaní.

Výrobca na požiadanie predloží vyhlásenie o zhode druhej plastovej suroviny Fínskej agentúre pre bezpečnosť a chemické látky.

Oddiel 15

Obsah vyhlásenia o zhode

Vyhlásenie o zhode musí obsahovať nasledujúce informácie týkajúce sa druhej plastovej suroviny:

- 1) meno a kontaktné údaje výrobcu a jeho vyhlásenie o súlade s kritériami a podpis;
- 2) dátum prijatia kritérií a dozorný orgán zodpovedný za dohľad nad činnosťami v súlade so zákonom o ochrane životného prostredia;
- 3) základné informácie o druhej plastovej surovine vrátane jej farby a pôvodu podľa kódu odpadu;
- 4) druh plastu a jeho identifikátor v súlade so špecifikáciou odvetvia;
- 5) index toku taveniny a norma použitá na jeho stanovenie alebo presný opis metódy použitej na stanovenie a hmotnostné percentá hlavného polyméru a iných polymérov v druhej plastovej surovine;
- 6) zamýšľané použitie a vhodnosť pre výrobné metódy plastových výrobkov v súlade s oddielom 12.

Oddiel 16

Oznamovacia a ohlasovacia povinnosť

Výrobca písomne informuje dozorný orgán uvedený v oddiele 23 pododdiele 1 zákona o ochrane životného prostredia o prijatí kritérií. Oznámenie musí obsahovať vysvetlenie systému zabezpečenia kvality výrobcu. Oznámenie sa musí vydať najneskôr 30 dní pred zavedením kritérií.

Každý rok v čase stanovenom v environmentálnom povolení, najneskôr však do konca februára nasledujúceho kalendárneho roka, výrobca predloží dozornému orgánu:

- 1) informácie o odpade použitom pri činnosti zhodnocovania a jeho množstvách s rozčlenením podľa kódu plastového odpadu a odpadu, ako sa uvádza v prílohe 1;
- 2) vysvetlenie všetkých zmien v systéme zabezpečenia kvality výrobcu;
- 3) informácie o množstvách vyrobenej druhotnej plastovej suroviny, ktorá splňa kritériá.

Okrem toho musí výrobca každoročne poskytnúť dozornému orgánu informácie o prijatých množstvách odpadu uvedených v prílohe 1 podľa typu odpadu, ako aj informácie o množstvách materiálu odstráneného zo vstupných materiálov v rámci predbežnej úpravy uvedenej v oddiele 8 a v rámci činnosti zhodnocovania uvedenej v oddiele 9 a o ďalšom spracovaní.

Výrobca musí písomne informovať dozorný orgán o ukončení používania kritérií.

Oddiel 17

Nadobudnutie účinnosti

Táto vyhláška nadobúda účinnosť 1. augusta 2024.

Táto vyhláška sa nevzťahuje na druhotné plastové suroviny vyrobené pred nadobudnutím účinnosti tejto vyhlášky. Všetky rozhodnutia ad hoc o stave konca odpadu vydané pred nadobudnutím účinnosti tejto vyhlášky sa zrušujú v čase prijatia kritérií stanovených v oddiele 3 v rozsahu, v akom sa týkajú plastového odpadu, na ktorý sa vzťahuje táto vyhláška.

Ak sa v čase nadobudnutia účinnosti tejto vyhlášky spracúva žiadosť ad hoc o udelenie stavu konca odpadu druhotnej plastovej suroviny, spracovanie žiadosti sa zastaví alebo ukončí. Prípady, o ktorých súd rozhoduje v čase nadobudnutia účinnosti tejto vyhlášky, sa prerokujú a rozhodnú v súlade s ustanoveniami platnými v čase nadobudnutia účinnosti tejto vyhlášky. Ak odvolací súd zruší rozhodnutie, na ktoré sa vzťahujú ustanovenia platné v čase nadobudnutia účinnosti tejto vyhlášky, a postúpi prípad v plnom rozsahu na preskúmanie, prípad sa prerokuje a rozhodne v súlade s touto vyhláškou.

V Helsinkách 23. mája 2024

Kai Mykkänen, minister pre klímu a životné prostredie

Johanna Routio, vedúca pracovníčka oddelenia právnych záležitostí

Príloha 1

Druhy plastového odpadu, ktoré sa môžu použiť ako vstupný materiál pre činnosť zhodnocovania a ich kódy odpadu

Plastový odpad	Kód odpadu
1. Plastový odpad vznikajúci pri výrobe plastov a plastových výrobkov	
a) Plastový odpad vznikajúci pri výrobe a používaní plastov	07 02 13
b) Odpad zo zastaraných plastových výrobkov vznikajúcich pri výrobe plastových výrobkov	16 03 04
c) Plastový odpad vznikajúci pri lisovaní plastov	12 01 05
d) Predupravený plastový odpad vznikajúci pri mechanickom spracovaní plastového odpadu uvedeného v písmenách a) až c)	19 12 04
2. Plastový stavebný odpad	
a) Plastový odpad vznikajúci pri stavbe	17 02 03
b) Plastový odpad z izolačného materiálu vznikajúci pri stavbe	17 06 04
c) Predupravený plastový odpad vznikajúci pri mechanickom spracovaní plastového odpadu uvedeného v písmenách a) až b)	19 12 04
3. Iný plastový odpad zozbieraný v rámci triedeného zberu	
a) Plastový odpad z poľnohospodárstva, záhradníctva a lesného hospodárstva zozbieraný v rámci triedeného zberu	02 01 04
b) Plastový odpad z obalov a iný plastový odpad zozbieraný v rámci triedeného zberu z domácností ¹	15 01 02 20 01 39
c) Plastové fľaše zozbierané oddelene prostredníctvom systému zálohovania	15 01 02
d) Plastový odpad z obalov a iný plastový odpad zozbieraný v rámci triedeného zberu alebo vytriedený na mieste pôvodu z priemyslu, obchodu a služieb ²	15 01 02 19 12 04
e) Predupravený plastový odpad vznikajúci pri mechanickom spracovaní plastového odpadu uvedeného v písmenách a) až d)	

¹ Obsahuje plastový odpad z obalov a iný plastový odpad zozbieraný v rámci triedeného alebo spoločného zberu

² Obsahuje plastový odpad z obalov a iný plastový odpad zozbieraný v rámci triedeného alebo spoločného zberu

4. Plastový odpad oddelený od zmiešaného odpadu a) Odpad z plastových fólií oddelený od zmiešaného odpadu zo stavieb a demolácií (17 09 04)	19 12 04
b) Plastový odpad z obalov oddelený od energetického odpadu zozbieraného v rámci triedeného zberu z priemyslu, obchodu a služieb (20 01 99)	19 12 04

TRIEDY NEBEZPEČNOSTI A KATEGÓRIE NEBEZPEČNÝCH LÁTOK

- a) výbušniny triedy nebezpečnosti 2.1;
- b) horľavé plyny triedy nebezpečnosti 2.2;
- c) horľavé aerosóly triedy nebezpečnosti 2.3;
- d) oxidujúce plyny triedy nebezpečnosti 2.4;
- e) plyny pod tlakom triedy nebezpečnosti 2.5;
- f) horľavé kvapaliny triedy nebezpečnosti 2.6, kategória 1;
- g) horľavé tuhé látky triedy nebezpečnosti 2.7;
- h) samovoľne reagujúce látky a zmesi triedy nebezpečnosti 2.8, typy A až D;
- i) látky a zmesi, ktoré pri kontakte s vodou uvoľňujú horľavé plyny, triedy nebezpečnosti 2.12, kategórie 1 a 2;
- j) oxidujúce kvapaliny triedy nebezpečnosti 2.13, kategórie 1 a 2;
- k) oxidujúce tuhé látky triedy nebezpečnosti 2.14, kategórie 1 a 2;
- l) organické peroxidy triedy nebezpečnosti 2.15, typy A až D;
- m) akútna toxicita triedy nebezpečnosti 3.1, kategórie 1, 2 a 3;
- n) mutagenita zárodočných buniek triedy nebezpečnosti 3.5;
- o) karcinogénne účinky triedy nebezpečnosti 3.6;
- p) reprodukčná toxicita triedy nebezpečnosti 3.7;
- q) toxicita pre špecifický cieľový orgán – jednorazová expozícia triedy nebezpečnosti 3.8, kategórie 1 a 2;
- r) endokrinné disruptory a zmesi, ktoré majú vplyv na ľudské zdravie triedy nebezpečnosti 3.11, kategórie 1 a 2;
- s) endokrinné disruptory a zmesi, ktoré majú vplyv na životné prostredie triedy nebezpečnosti 4.2, kategórie 1 a 2;
- t) perzistentné, bioakumulatívne a toxické (PBT) alebo veľmi perzistentné a veľmi bioakumulatívne (vPvB) látky a zmesi triedy nebezpečnosti 4.3;
- u) perzistentné, mobilné a toxické (PMT) alebo veľmi perzistentné a veľmi mobilné (vPvB) látky a zmesi triedy nebezpečnosti 4.4.

STANOVENIE INDEXU TOKU TAVENINY

Ak sa index toku taveniny stanoví na reprezentatívnej vzorke s hmotnosťou najviac 1 500 kg, stanovenie sa vykoná v súlade s normou SFS-EN ISO 1133-1 alebo akoukoľvek inou metódou dostatočnej analytickej citlivosti, presnosti a reprodukovateľnosti. Ak sa vstupný materiál z toho istého východiskového materiálu použije na výrobu druhotných plastových surovín rovnakej kvality materiálu, ktorých množstvo presahuje 1 500 kg, jedna vzorka odobratá na dávku druhotnej suroviny postačuje na stanovenie indexu toku taveniny.

Ak sa index toku taveniny stanoví pre každú dávku druhotnej plastovej suroviny ako kontinuálne meranie, index toku taveniny sa stanoví pre každú dávku na základe údajov z merania v reálnom čase.

V prípade kvantitatívne malých dávok so známym a dokonale homogénnym východiskovým materiálom možno stanovenie indexu toku taveniny nahradiť presným opisom vstupného materiálu.